

Dret a escollir els professionals i el centre sanitari

La Carta de drets i deures reconeix el dret dels usuaris i dels pacients dels serveis sanitaris públics que es respectin les seves preferències pel que fa a metge i centre, tant en l'àmbit de l'atenció primària com en l'atenció especialitzada i sociosanitària, en els termes que s'estableixin.

No obstant això, actualment a Catalunya només és possible la lliure elecció d'equip d'atenció primària de salut i de metge de capçalera i pediatra, que es regula provisionalment per mitjà d'una instrucció del CatSalut de l'any 2003.

Han estat diverses les queixes rebudes en relació amb les dificultats amb què s'han trobat els usuaris per exercir el seu dret a la lliure elecció de metge de capçalera, principalment perquè l'Administració no els ha donat cap resposta malgrat que s'hagi superat amb escreix el termini de què disposa per fer-ho o perquè les raons esgrimides per denegar-ho no es corresponen amb les excepcions previstes a l'hora d'exercir-lo.

Les resolucions sobre peticions de canvi de facultatiu o de CAP s'han de motivar i emetre en el termini fixat per fer-ho

El Síndic ha recordat que la denegació d'aquest dret ha de ser una excepció i que, de manera generalitzada, s'ha de respectar el dret de les persones que l'exerceixin. Atesa l'excepcionalitat de la denegació, s'ha de justificar clarament la concurrència de la causa que impedeix autoritzar un canvi.

Arran d'altres queixes referides a la impossibilitat de poder escollir especialista, el Síndic ha recor-

dat al Departament de Salut la necessitat que els drets inclosos en la Carta de drets i deures i que no han estat posteriorment recollits en una norma, com ara la lliure elecció d'especialista, es positivitzin i puguin ser vinculants per a tots els poders públics i els ciutadans en puguin exigir jurídicament el compliment. També ha suggerit novament que es desplegui reglamentàriament i de forma específica el dret a la lliure elecció de metge i centre, i es posi fi a la provisionalitat de la Instrucció 3/2003 esmentada, que recull una regulació provisional i genèrica d'aquest dret.

Així mateix, s'han rebut nombroses queixes pel desacord dels usuaris amb el canvi de metge de capçalera i/o centre d'atenció primària que els ha fet d'ofici l'Administració sanitària.

Cal reglamentar el dret inclòs en la Carta de drets i deures sobre la lliure elecció d'especialista

En aquests casos, el Síndic considera que no es pot desprendre que l'assignació d'ofici que fa l'Administració d'un usuari, encara que sigui amb la intenció de millorar, es pugui equiparar a la lliure elecció voluntària que exerceix un usuari i que la suspensió d'un dret sempre ha de ser excepcional i ha d'estar perfectament prevista. En aquest sentit, ha suggerit que aquests canvis es comuniquin a totes les persones afectades amb antelació suficient perquè puguin formular les al·legacions corresponents i, si fos el cas, atendre-les. I, de la mateixa manera, que les sol·licituds que es puguin fer després del canvi siguin valorades per la direcció del centre, de manera individual, atenent les circumstàncies del centre i les particulars dels usuaris.

Queixa 04541/2011

La persona interessada es queixa perquè el CAP Malgrat de Mar no ha donat resposta a la sol·licitud de canvi de metge que havia presentat el 9 de juny de 2011 i perquè, un mes després, quan es va interessar per la qüestió se'l va informar que encara no s'havia pogut tramitar la seva petició perquè la directora del centre estava de vacances. El 31 de gener de 2012 el Departament de Salut informa que el mes novembre de 2011 el centre d'atenció primària va valorar la petició i li va assignar un nou facultatiu.

El Síndic recorda al Departament de Salut que la Instrucció 03/2003 del CatSalut, sobre la lliure elecció de facultatiu, determina que la directora o el director del centre de l'equip d'atenció primària ha d'autoritzar o denegar motivadament la sol·licitud de canvi de metge mitjançant una resolució que s'ha d'emetre i notificar en el termini de deu dies hàbils, termini que s'ha sobrepassat amb escreix en aquest cas, i, en general, recorda l'obligació legal que té l'Administració de resoldre els procediments en el termini establert normativament.